

زمان برگزاری:

نام و نام خانوادگی:

نام آزمون: جامعه شناسی دهم رشته انسانی

تاریخ آزمون:

۱ آگاهانه بودن کنش، چه معنایی دارد؟

۲ اولین شرط بقای هر جامعه چیست؟

۳ قداست‌زدایی در جهان متجدد به چه معناست؟

۴ قفس آهنین چه اثراتی دارد؟

۵ فرهنگ اساطیری را تعریف کنید.

۶ ویژگی جهان‌های اجتماعی هم‌عرض چیست؟

۷ هر کدام از مثال‌های زیر مربوط به کدام قسمت نمودار است؟ «کشور ایران - تصور از محله خود - سلام دادن به همسایه - قانون مدنی»

۸ با استفاده از کلمات زیر جدول زیر را کامل کنید.

«خانواده - ستارگان - فلزات - دولت - زلزله - عدالت - آب - اتوبوس»

بیرون جهان اجتماعی	درون جهان اجتماعی
۵-	۱-
۶-	۲-
۷-	۳-
۸-	۴-

۹ اعتباری بودن جهان اجتماعی یعنی چه؟

۱۰ شباهت جهان اجتماعی و یک بازی گروهی مثل فوتبال را شرح دهید.

۱۱ ارزش‌ها و هنجارها چه وظیفه‌ای در جامعه برعهده دارند؟

۱۲ چه چیزی زمینه تغییر سیاست‌های جمعیتی را فراهم آورد؟

۱۳ ایران در چند برهه زمانی، سیاست‌های کاهش جمعیت را اجرا کرد؟ آن دو تاریخ را بنویسید.

۱۴ می‌تواند در راستای رشد یا کاهش جمعیت باشند.

۱۵ سیاست‌های جمعیتی را تعریف کنید.

۱۶ کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی می‌تواند زمینه‌ساز چه امری باشد؟

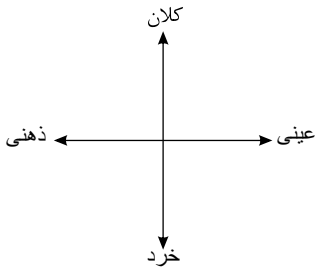
۱۷ افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی، به منزله و است.

۱۸ راه گسترش فرهنگ چیست؟

۱۹ گسترش جهان اجتماعی از چه طریقی شکل می‌گیرد؟

۲۰ قرآن کریم فراموش کردن خداوند را سبب از خود می‌داند.

۲۱ کدام جوامع مانع از آن می‌شوند که انسان‌ها به شناخت و تفسیری صحیح از عالم و آدم برسند؟

- ۲۲) از خودبیگانگی فطری را تعریف کنید.
- ۲۳) از خودبیگانگی فرهنگی را تبیین کنید.
- ۲۴) غرب‌زدگی به چه معناست؟ به‌طور کامل توضیح دهید.
- ۲۵) جهان اجتماعی خودباخته چگونه جامعه‌ای است؟
- ۲۶) جهان اجتماعی در چه صورتی دچار خودباختگی فرهنگی می‌شود؟
- ۲۷) جهان اسلام در رویارویی با فرهنگ‌های دیگر چگونه عمل کرد؟
- ۲۸) در چه صورتی یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر ملحق می‌شود؟
- ۲۹) در چه صورتی دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی سرایت می‌کند؟
- ۳۰) در چه صورتی جهان اجتماعی می‌تواند توأم با دادوستد به گسترش و پیشرفت دست یابد؟
- ۳۱) روابط جهان‌های اجتماعی در چه سطحی ظهور و بروز می‌کنند؟
- ۳۲) ارتباط جهان‌های مختلف با یکدیگر چگونه است؟
- ۳۳) علل درونی تحولات فرهنگی به چه چیزهایی مربوط می‌شوند؟
- ۳۴) انواع تحولات فرهنگی را نام ببرید.
- ۳۵) اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تر، یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد.
- ۳۶) تزلزل فرهنگی چه زمانی رخ می‌دهد؟
- ۳۷) تزلزل فرهنگی را توضیح دهید.
- ۳۸) تحول فرهنگی را تعریف کنید.
- ۳۹) هویت فرهنگی جهان اجتماعی، فرصت شکل‌گیری کدام هویت‌ها را بروز می‌دهد و چه زمانی از بروز آن هویت‌ها جلوگیری می‌کند؟
- ۴۰) دوام هویت فرهنگی چه زمانی با چالش‌هایی مواجه می‌شود؟
- ۴۱) هویت فرهنگی جهان اجتماعی بر چه اساسی شکل می‌گیرد؟
- ۴۲) هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده‌ای از هویت اجتماعی افراد است.
- ۴۳) رئیس‌جمهور وقت آمریکا در رابطه با کودتای ۱۹۹۱ الجزایر چه موضعی اتخاذ کرد؟
- ۴۴) در جوامعی که ارزش‌های اقتصادی حاکم است، تحرک اجتماعی صعودی برای کسانی است که را در اختیار دارند.
- ۴۵) در یک جهان سکولار، هویت و افراد نمی‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.
- ۴۶) اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی در جهان اجتماعی نتیجه‌ی چه عاملی است؟
- ۴۷) منظور از تحرک اجتماعی میان‌نسلی چیست؟ مثال بزنید.
- ۴۸) منظور از تحرک اجتماعی درون‌نسلی چیست؟
- ۴۹) تحرک اجتماعی در نظام سرمایه‌داری چگونه است؟
- ۵۰) انواع تعارض فرهنگی را نام ببرید.
- ۵۱) افراد در بدو تولد، هویت اجتماعی انتسابی خود را به‌صورت در محیط خانواده و ... می‌پذیرند.
- ۵۲) آیا موقعیت اجتماعی افراد صرفاً تابع مشاغل آنها است؟
- ۵۳) در ضمن یک مثال، تحرک اجتماعی نزولی را توضیح دهید.
- ۵۴) در ضمن یک مثال، تحرک اجتماعی صعودی را توضیح دهید.
- ۵۵) آیا امر به معروف و نهی از منکر، تنها وظیفه‌ی دولت‌ها است؟
- ۵۶) دوام و بقای کدام جوامع در معرض تهدید واقع می‌شود؟
- ۵۷) کنترل اجتماعی را تعریف کنید.
- ۵۸) عوامل آشنایی افراد با جهانی که در آن متولد شده‌اند را نام ببرید.

- ۵۹ انسان باید موقعیت خود را بشناسد، حقوق و تکالیف خود را یاد بگیرد و با عمل به آنها، هویت خود را شکل دهد.
- ۶۰ زنبورها به صورت وظایف خود را انجام می‌دهند.
- ۶۱ چگونه اسلام به‌عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر می‌شود؟
- ۶۲ انقلاب اسلامی ایران، حاصل چه چیزی بود؟
- ۶۳ آیا بازگشت ایران به اسلام، بازگشت به یک خویشتن صرفاً تاریخی و جغرافیایی که با اندیشه‌های دنیوی غربی تفسیر می‌شد، بود؟
- ۶۴ برخی از اندیشمندان مسلمان، کتاب‌هایی دربارهٔ خدمات متقابل اسلام و ایران و همچنین و انسان تدوین کردند.
- ۶۵ مستشرقان چه دیدگاهی نسبت به هویت فرهنگی جوامع اسلامی دارند؟
- ۶۶ قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به دچار ساخت.
- ۶۷ برخورد با جهان اسلام تجربهٔ جدیدی است که هنوز به پایان خود نرسیده است.
- ۶۸ ، ایران را به جهان اسلام ملحق ساخت.
- ۶۹ ایرانیان پس از ، عناصر مشرکانه و اساطیری هویت خود را کنار گذاشتند.
- ۷۰ ایران، سرزمینی است که قدمت دارد.
- ۷۱ شیوهٔ رسمی تشویق و تنبیه را توضیح دهید.
- ۷۲ روشی است که به‌واسطهٔ آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود.
- ۷۳ تشویق و پاداش را توضیح دهید.
- ۷۴ تبلیغ و اقناع را توضیح دهید.
- ۷۵ هر جامعه، برای پیشگیری و کنترل کژروی‌های اجتماعی چه روش‌هایی را به‌کار می‌گیرد؟
- ۷۶ کژروی اجتماعی را تعریف کنید.
- ۷۷ نظریات مختلف پیرامون هویت انسان، نشانگر چه مسئله‌ای است؟
- ۷۸ آیا پیامبران الهی راجع به هویت فردی و اجتماعی انسان‌ها سخن گفته‌اند؟
- ۷۹ آیا افراد انسانی دربارهٔ هویت خود دچار اشتباه و خطا می‌شوند؟
- ۸۰ هر جهان اجتماعی بر اساس هویت خود، با و تعامل می‌کند.
- ۸۱ در جامعهٔ دینی، هویت اجتماعی افراد بر اساس و است که آن دین، محترم می‌شمارد، ارزیابی می‌کند.
- ۸۲ در ، هویت اجتماعی افراد بر اساس جایگاه قبیله‌ای آنها مشخص می‌شود.
- ۸۳ هویت اجتماعی هر فرد، درون و بر اساس و شکل می‌گیرد.
- ۸۴ هویت هر جهان اجتماعی بر چه اساسی شکل می‌گیرد؟
- ۸۵ جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آنها را به خود وارد می‌کنند.
- ۸۶ کدام جوامع نمی‌توانند از حق یا باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند؟
- ۸۷ کدام بخش از جهان اجتماعی، حق است؟
- ۸۸ بخش باطل جهان اجتماعی را توضیح دهید.
- ۸۹ چگونه می‌توان فاصلهٔ میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعه را کاهش داد؟
- ۹۰ جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.
..... را می‌توان در پرتو آرمان‌های آن ارزیابی کرد.
- ۹۱ قلمرو آرمانی جهان اجتماعی را توضیح دهید.
- ۹۲ آرمان‌های جهان اجتماعی در متبلور می‌شوند.
- ۹۳ تصور اعضای جهان اجتماعی از وضعیت مطلوب فرهنگ، سیاست، اقتصاد، خانواده و ... است.
- ۹۴ جاهای خالی عبارت‌های زیر را با کلمات مناسب پر کنید.
در جهان متجدّد، آدمیان متوجه اهداف اند و برای رسیدن به این اهداف، از علوم استفاده می‌کنند.

- ۹۵ جهان متجدّد چه رویکردی دارد؟
- ۹۶ با توجه به دیدگاه تنوع جهان‌های اجتماعی، رابطه جهان‌های اجتماعی با یکدیگر چگونه است؟
- ۹۷ عبارت زیر را توضیح دهید.
- «فرصت‌ها و محدودیت‌ها، دو روی یک سکه‌اند.»
- ۹۸ ما انسان‌ها در چگونه جهانی متولد می‌شویم؟
- ۹۹ آیا می‌توان جهان اجتماعی را به خانه تشبیه کرد؟
- ۱۰۰ مهم‌ترین تفاوت انسان‌ها و حیوانات در خانه‌سازی چیست؟
- ۱۰۱ آیا بر اساس دیدگاه تنوع جهان‌های اجتماعی، جوامع می‌توانند با حفظ هویت خود مسیر دیگری را ادامه دهند؟
- ۱۰۲ مردم‌شناسان بر اساس دیدگاه تنوع جهان‌های اجتماعی از چه جهان‌هایی یاد می‌کنند؟
- ۱۰۳ جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.
- جهان اجتماعی و ، فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند.
- ۱۰۴ ویژگی‌های یک جهان اجتماعی زنده و سالم را بیان کنید.
- ۱۰۵ دیدگاه اندیشمندانی که معتقدند جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند را توضیح دهید.
- ۱۰۶ وضعیت جهان‌های اجتماعی را با توجه به دیدگاه تک‌خطی توضیح دهید.
- ۱۰۷ دیدگاه جامعه‌شناسانی را که معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند، توضیح دهید.
- ۱۰۸ نگاه تک‌خطی نسبت به تاریخ بشر را توضیح دهید.
- ۱۰۹ چند نمونه از اعتقادات و ارزش‌های اجتماعی جهان اجتماعی اسلام را بنویسید.
- ۱۱۰ چند مورد از اعتقادات و ارزش‌های بنیادی جهان اجتماعی شبه‌جزیره عربستان را نام ببرید.
- ۱۱۱ تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی باشد، از چه نوع تفاوتی است؟
- ۱۱۲ تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد، از چه نوع تفاوتی است؟
- ۱۱۳ جامعه اسلامی آیا تبعیض نژادی را می‌پذیرد؟
- ۱۱۴ انسان در قبال فرهنگی که از طریق تربیت به او منتقل می‌شود، چگونه موجودی است؟
- ۱۱۵ چه عواملی سبب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود؟
- ۱۱۶ زندگی اجتماعی انسان‌ها برخلاف زندگی سایر موجودات زنده چگونه است؟
- ۱۱۷ همه انسان‌ها در متولد می‌شوند.
- ۱۱۸ نظم و همکاری حیواناتی که به صورت جمعی زندگی می‌کنند را با ذکر مثالی توضیح دهید.
- ۱۱۹ هر شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد را معین می‌سازد.
- ۱۲۰ مهم‌ترین نهادهای اجتماعی را نام ببرید.
- ۱۲۱ نهاد اجتماعی چیست؟
- ۱۲۲ آیا هنجارها و نمادها قابل تغییرند؟
- ۱۲۳ آیا جوامع بشری از هنجارها و نمادها بی‌نیاز هستند؟
- ۱۲۴ ، عقاید کلانی هستند که بر ارزش‌های اجتماعی تأثیر می‌گذارند.
- ۱۲۵ عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی را نام ببرید.
- ۱۲۶ لایه‌های سطحی و عمیق جهان اجتماعی را با یکدیگر مقایسه کنید.
- ۱۲۷ لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی را تبیین کنید.
- ۱۲۸ چرا کشورهای صنعتی موفق شدند نفت را به ارزان‌ترین قیمت ممکن از کشورهای نفت‌خیز بخرند؟
- ۱۲۹ در جهان اجتماعی و پدیده‌ها، اهمیت بسیاری دارد.

- ۱۳۰ پدیده‌های اجتماعی از حیث اندازه و دامنه به چند دسته تقسیم می‌شوند؟ (نام ببرید)
- ۱۳۱ چرا هیچ‌یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند؟
- ۱۳۲ جهان اجتماعی شامل چند دسته پدیده است، آنها را نام ببرید.
- ۱۳۳ سنت‌ها و قوانین الهی با انسان‌ها و جوامع انسانی چگونه برخورد می‌کنند؟
- ۱۳۴ فرهنگ از طریق از نسلی به نسل دیگر منتقل نمی‌شود.
- ۱۳۵ جهان اجتماعی با تداوم می‌یابد.
- ۱۳۶ آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد، چگونه آگاهی و شناختی است؟
- ۱۳۷ آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی و خصوصی نیست.
- ۱۳۸ «اعتباری بودن جهان اجتماعی» چه معنایی دارد؟
- ۱۳۹ جهان اجتماعی و نظم آن نیست بلکه است.
- ۱۴۰ تکوینی بودن عضویت اعضا در بدن موجود زنده به چه معنایی است؟
- ۱۴۱ عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با اراده و آگاهی تعریف می‌شود و با آنها به وجود می‌آید.
- ۱۴۲ نظم از ویژگی‌های مهم است.
- ۱۴۳ چه شباهت‌هایی میان «موجود زنده» و «جهان اجتماعی» وجود دارد؟
- ۱۴۴ جهان اجتماعی را تعریف کنید.
- ۱۴۵ فرصت‌ها و محدودیت‌هایی ایجاد می‌کنند.
- ۱۴۶ پدیده‌های اجتماعی را با چه ویژگی‌هایی می‌توان از پدیده‌های طبیعی باز شناخت؟ (نام ببرید.)
- ۱۴۷ کوه یک و ساختمان اداری، است.
- ۱۴۸ چرا پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند؟
- ۱۴۹ آثار و پیامدهای کنش اجتماعی چه عواملی هستند؟
- ۱۵۰ خردترین ، کنش اجتماعی است.
- ۱۵۱ چرا وقتی راننده‌ای پشت چراغ قرمز می‌ایستد، یک کنش اجتماعی انجام داده است؟
- ۱۵۲ آیا کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت می‌گیرد؟ مثال بزنید.
- ۱۵۳ برای کنش‌های درونی دو مثال بزنید.
- ۱۵۴ ویژگی‌های یک کنش اجتماعی را تبیین کنید.
- ۱۵۵ منظور از کنش اجتماعی چیست؟
- ۱۵۶ کنش انسانی به چند دسته تقسیم می‌شود؟ نام ببرید.
- ۱۵۷ یک کنش فردی چگونه به یک کنش اجتماعی تبدیل می‌شود؟
- ۱۵۸ چرا لباس پوشیدن ما در موقعیت‌های مختلف متفاوت است؟
- ۱۵۹ چهار مورد از کارهای مخلوقات جهان را نام ببرید.
- ۱۶۰ آیا این جمله درست است؟ به چه دلیل؟
«کنش‌های انسان همیشه بر اساس آگاهی صورت می‌گیرد.»
- ۱۶۱ کنش چند ویژگی دارد؟ نام ببرید.
- ۱۶۲ سه ویژگی پیامدهای غیرارادی را بنویسید.
- ۱۶۳ پیامدهای غیرارادی، نیستند.
- ۱۶۴ چهار معنی متفاوت کنش «بوق زدن» را بنویسید.
- ۱۶۵ تفاوت‌های پیامدهای ارادی و غیرارادی را بنویسید.

- ۱۶۶) یک مثال برای معنادار بودن کنش بنویسید.
- ۱۶۷) آیا می‌توان پرسش « چرا چنین کاری کردی؟ » را از هر کنشگری پرسید؟
- ۱۶۸) ارادی بودن کنش آدمیان به چه معنایی است؟
- ۱۶۹) چند نمونه از کنش‌های انسانی را بیان کنید.
- ۱۷۰) در علوم انسانی به چه فعالیت‌هایی کنش گفته می‌شود؟
- ۱۷۱) قلمرو حق و باطل را با یکدیگر مقایسه کنید.
- ۱۷۲) برخورداری از سرمایه‌ی نفتی چه فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را می‌تواند برای ایران به وجود آورد؟
- ۱۷۳) عواملی را که سبب شکل‌گیری اقتصاد ایران در طول تاریخ معاصر ایران شده‌اند، نام ببرید.
- ۱۷۴) کدام مورد را نمی‌توان از مصادیق اقتصاد مقاومتی ایران به حساب آورد؟
- الف) تأکید بر استقلال و حفظ اقتدار و عزت ملی
ب) توجه به درون‌زایی بدون برون‌گرایی در عرصه اقتصاد
پ) خودکفایی و منع خام‌فروشی ثروت‌های طبیعی
ت) تأکید بر اقتصاد عدالت‌بنیان و متکی به دانش و فناوری
- ۱۷۵) فعالیت‌های روزمره‌ای که هر فرد آنها را برای تهیه و تولید وسایل ضروری زندگی و رفع نیازهای مادی و معیشتی خود و دیگران انجام می‌دهد، می‌نامند.
- ۱۷۶) در نظام جمهوری اسلامی از کدام مسئولیت به‌عنوان مهم‌ترین مسئولیت یاد شده است؟
- ۱۷۷) به‌ترتیب، نام‌های دیگر نظام‌های سیاسی «جمهوری» و «تیرانی» از نظر ارسطو چیست؟
- ۱۷۸) جامعه ایران چگونه به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد؟
- ۱۷۹) جهان اجتماعی توحیدی چگونه با انسان و جهان برخورد می‌کند؟
- ۱۸۰) جهان غرب در طول تاریخ خود، چند بار دچار تحولات هویتی شده است؟ مراحل را بنویسید.
- ۱۸۱) کدام مورد را نمی‌توان به جهان اجتماعی خودباخته نسبت داد؟
- الف) جوامع غیر غربی که مرعوب قدرت اقتصادی سیاسی برتر غرب می‌شوند، به خودباختگی فرهنگی گرفتار می‌شوند.
ب) جهان اجتماعی خودباخته به روش تقلیدی عمل می‌کند و ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد.
پ) وقتی عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی مانع آشنایی اعضای آن با انسان و جهان می‌گردد، خودباختگی فرهنگی به وجود می‌آید.
ت) غرب‌زدگی یکی از مصادیق خودباختگی فرهنگی است.
- ۱۸۲) در چه صورت، تعارض فرهنگی به تزلزل فرهنگی منجر می‌شود؟
- ۱۸۳) تزلزل فرهنگی با چه چیزی همراه است؟ چرا؟
- الف) با مرگ طبیعی یک فرهنگ - زیرا مرگ طبیعی یک فرهنگ، زمانی رخ می‌دهد که آن فرهنگ از پاسخگویی به نیازهای طبیعی و جسمانی و یا فطری و معنوی انسان‌ها باز می‌ماند.
ب) با شکاکیت و پوچ‌انگاری - زیرا شکاکیت و پوچ‌انگاری عامل پیدایی یأس، ناامیدی و خودکشی در افراد می‌شود.
پ) با خودباختگی فرهنگی - زیرا خودباختگی فرهنگی یک آسیب عمیق فرهنگی است و مانع از تعامل و دادوستد می‌شود.
ت) با بحران هویت - زیرا بحران هویت در جایی به وجود می‌آید که جامعه توان حفظ و دفاع از ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.
- ۱۸۴) ورود عناصری از فرهنگ بیگانه غرب در کشورهای اسلامی از جمله ایران، مربوط به کدام علت تعارض فرهنگی است؟
- ۱۸۵) جدول هویتی زیر را با علامت + پر کنید.

ویژگی‌ها	انتسابی	اکتسابی	ثابت	متغیر	فردی	اجتماعی
متولد ماه مهر						
خجالتی						
عضو جمعیت هلال احمر						

۱۸۶ قلمروهای واقعی، آرمانی و حق و باطل بودن هر کدام از مصادیق زیر را تعیین کنید. (گاه ممکن است یک مصداق بیش از یک پاسخ داشته باشد).

قلمرو	واقعی	آرمانی	حق	باطل	
					مصادیق
					یتیم‌نوازی در ایران
					گاوپرستی در هندوستان
					تبعیض نژادی در آلمان
					سرازیر کردن زباله‌ها در آب دریاها توسط برخی از کشورهای جهان

۱۸۷ سه نمونه از آرمان‌های مشترک همه جهان‌های اجتماعی را نام ببرید.

۱۸۸ استقلال سیاسی در ایران پیش از انقلاب اسلامی یک بود و با انقلاب اسلامی به یک تبدیل شد.

۱۸۹ ویژگی‌های سه جهان اجتماعی دنیوی (سکولار)، معنوی و اساطیری را با یکدیگر مقایسه کنید.

۱۹۰ کدام جمله صحیح است؟

الف) پدیده‌های اجتماعی را از جهت خرد و عینی بودن کلان و ذهنی بودن در یک پیوستار قرار می‌دهند.

ب) پدیده‌های اجتماعی را از جهت خرد و ذهنی بودن کلان و عینی بودن در یک پیوستار قرار می‌دهند.

پ) پدیده‌های اجتماعی را از جهت عینی و محسوس بودن ذهنی و نامحسوس بودن در یک پیوستار قرار می‌دهند.

ت) پدیده‌های اجتماعی را از جهت کلان و محسوس بودن خرد و نامحسوس بودن در یک پیوستار قرار می‌دهند.

۱۹۱ جهان اجتماعی چگونه تداوم می‌یابد؟

۱۹۲ نمودار مقابل را در نظر بگیرید و سپس گزینه مناسب آن را پیدا کنید. الف) سنت‌های الهی درهای آسمان را

بر عدالت‌پیشگان می‌گشاید.

ب) شناخت فرشتگان کنش‌های اجتماعی انسان‌ها را دگرگون می‌سازد.

پ) انسان‌ها، انبارها و سیلویی‌هایی را بنا می‌کنند تا با خشکسالی مقابله کنند.

ت) قوانین الهی ستم‌پیشگان را در قهر و انتقام الهی فرو می‌گازد.

۱۹۳ جهان اجتماعی و نظم آن، نیست، بلکه است؛ یعنی با آگاهی و انسان‌ها شکل می‌گیرد.

۱۹۴ ارزش‌ها از جنس و هستند و هنجارها از جنس و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند.

۱۹۵ بوق زدن به‌عنوان یک کنش چه معنایی می‌تواند داشته باشد؟ (اشاره به سه معنا)

۱۹۶ اگر ما خود را نسبت به کلمات و آنها از دست بدهیم، از گفتار باز می‌مانیم.

۱۹۷ درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

الف) انسان‌ها در هر موقعیتی که قرار می‌گیرند، ابتدا آن موقعیت را برای خود تعریف می‌کنند و به آن معنا می‌دهند، سپس در آن موقعیت دست به عمل می‌زنند.

ب) در دیدگاه تک‌خطی تاریخ، برخی از فرهنگ‌ها و تمدن‌ها زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند.

۱۹۸ اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

الف) قدرت اجتماعی:

ب) اقتدار:

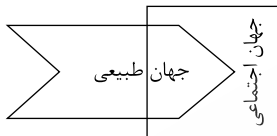
پ) مشروعیت:

ت) لیبرال دموکراسی:

۱۹۹ درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید.

الف) اولین شرط بقای هر جامعه‌ای جمعیت آن جامعه است.

ب) کاهش جمعیت، شاخص و نشانه هر جهان اجتماعی است.

۲۰۰ درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید.

- الف بر طبق دیدگاه طولی، جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب‌مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.
- ب جهان اسلام در حمله مغول به دفع مهاجمان پرداخت و در جنگ‌های صلیبی، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد.

دانش فایزایی

پاسخنامه تشریحی

۱) یعنی کنش وابسته به آگاهی آدمی است، به گونه‌ای که بدون آگاهی انجام نمی‌شود.

۲) اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت آن است.

۳) در جهان متجدد، عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند. جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده‌است که همه در اختیار و کنترل بشرند؛ به وسیلهٔ او به کار گرفته می‌شوند، دگرگون می‌شوند و به مصرف می‌رسند و هیچ‌گونه قداستی ندارند.

۴) رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند. این وضعیت، آنها را به تدریج انسان‌ها را اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که مثل قفس آهنین، همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند و فرصت‌هایی از این قفس خودساخته را از آنان می‌گیرد. از این روند به از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود.

۵) جهان اساطیری، فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های فوق‌طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.

۶) جهان‌های اجتماعی هم‌عرض متنوع‌اند، هر جهان اجتماعی فرهنگ و تمدن مناسب با خود را به وجود می‌آورد. فرهنگ‌ها و تمدن‌ها بر اساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند. جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابل که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند.

۷) کشور ایران: کلان و عینی
تصور از محلهٔ خود: خرد و ذهنی

سلام دادن به همسایه: خرد و عینی
قانون مدنی: کلان و ذهنی

۸)

بیرون جهان اجتماعی	درون جهان اجتماعی
۵- ستارگان	۱- خانواده
۶- فلزات	۲- دولت
۷- زلزله	۳- عدالت
۸- آب	۴- اتوبوس

۹) یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد. علاوه بر این، آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست، بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

۱۰) جهان اجتماعی بیشتر شبیه یک بازی گروهی است. در بازی گروهی مثل فوتبال، افراد مختلفی عضوند که عضویت و نقش هر کدام توسط بازیکنان تعریف یا پذیرفته می‌شود. در زمین فوتبال بازیکنان، داوران و تماشاگران آگاهی‌های مشترکی دارند. آنها قواعد بازی را می‌دانند؛ از عضویت یکدیگر اطلاع دارند؛ وظایف و انتظارات یکدیگر را می‌شناسند و آنها را می‌پذیرند.

۱۱) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی بعد از اینکه از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق پیدا کردند، پدیده‌های «جامعه‌پذیری» و «کنترل اجتماعی» را ضروری می‌سازند تا از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه، ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند. افراد با عمل کردن بر اساس ارزش‌ها و هنجارها، به آنها مداوم می‌بخشند.

۱۲) کاهش بیش از حد و کم سابقهٔ رشد سالانهٔ جمعیت، زمینهٔ تغییر سیاست‌های جمعیتی را فراهم آورد.

۱۳) ایران ما در دو برههٔ زمانی، سیاست‌های کاهش جمعیت را اجرا کرد. از سال ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۷ - از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۹۰

۱۴) سیاست‌های جمعیتی

۱۵) نهاد سیاست که مسئولیت هماهنگی نهادها را برعهده دارد، برای حل مشکل جمعیت چاره‌اندیشی می‌کند و با همراهی و همکاری مردم تدابیر و راه‌حل‌هایی را به اجرا درمی‌آورد که «سیاست‌های جمعیتی» نامیده می‌شود.

۱۶) کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی می‌تواند زمینه‌ساز بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر باشد.

۱۷) گسترش فرهنگ - معانی آن

۱۸) راه گسترش هر فرهنگ، شناختن (اندیشیدن)، پذیرفتن و عمل کردن به آن است.

۱۹) گسترش جهان اجتماعی با گسترش فرهنگ و معانی آن صورت می‌گیرد.

۲۰) فراموشی انسان

۲۱) جهان‌های اجتماعی که بر اساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند و از عقاید و ارزش‌های حق برخوردار نیستند، مانع از آن می‌شوند که انسان‌ها به شناخت و تفسیری صحیح از عالم و آدم برسند.

۲۲) اگر عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود، آن جهان دچار از خودبیگانگی حقیقی (فطری) می‌شود.

۲۳) ممکن است جهان‌های اجتماعی دچار از خودبیگانگی شوند که به آن «از خودبیگانگی فرهنگی» گفته می‌شود.

۲۴) بسیاری از جوامع غیرغربی، در رویارویی با جهان غرب، به دلیل اینکه مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب گشتند، به خودباختگی فرهنگی گرفتار شدند، خودباختگی جوامع غیرغربی در برابر جهان غرب را غرب‌زدگی می‌نامند.

۲۵) جهان اجتماعی خودباخته، به روش تقلیدی عمل می‌کند و ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد.

۲۶) اگر اعضای آن مبهوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شوند و در نتیجه، حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر، بدون تحقیق و گزینش از دست بدهند، دچار خودباختگی فرهنگی می‌شوند.

- ۲۷) جهان اسلام در رویارویی با فرهنگ‌های دیگر، زمینه تحولات هویتی آنها را پدید آورد.
- ۲۸) جهان اجتماعی که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگری را قبول کند، به آن ملحق می‌شود.
- ۲۹) اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، دادوستد فرهنگی بر پایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند.
- ۳۰) اگر جهان اجتماعی با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود، با جهان اجتماعی دیگر تعامل و دادوستد داشته باشد و در محدوده هنجارها و شیوه زندگی، عناصری را از جهان اجتماعی دیگر بگیرد و در صورت لزوم، تغییرات لازم را در آنها پدید آورد، زمینه گسترش و پیشرفت خود را فراهم می‌آورد.
- ۳۱) این روابط گاهی در محدوده هنجارها و نمادها یا در شیوه‌های زندگی و گاهی در سطح عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی است.
- ۳۲) ارتباط و دادوستد جهان‌های مختلف با یکدیگر عادی و متداول است، ولی این ارتباط می‌تواند شکل‌های مختلفی داشته باشد.
- ۳۳) علل درونی یا به ابداعات و نوآوری‌های مثبت و منفی افراد و اعضای جهان اجتماعی مربوط می‌شود یا به کاستی‌ها و بن‌بست‌های موجود در هویت فرهنگی جهان اجتماعی بازمی‌گردد.
- ۳۴) تحولات فرهنگی مثبت و منفی
- ۳۵) ناسازگاری
- ۳۶) تزلزل فرهنگی، هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند.
- ۳۷) گاهی تعارض فرهنگی یا همان شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم می‌یابد و جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را بر اساس فرهنگ خود سامان دهد. این وضعیت می‌تواند به «تزلزل فرهنگی» منجر شود.
- ۳۸) برخی تغییرات، یک جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند. به این‌گونه تغییرات اساسی در جهان اجتماعی که هویت جهان اجتماعی را متحول می‌کند، تحول فرهنگی می‌گویند.
- ۳۹) هویت فرهنگی جهان اجتماعی، فرصت شکل‌گیری هویت‌های اجتماعی خانوادگی، شغلی و ... متناسب با خود را پدید می‌آورد و در برابر انواع هویت‌های اجتماعی که با عقاید و ارزش‌های آن ناسازگار است، مقاومت می‌کند.
- ۴۰) هرگاه عقاید و ارزش‌ها اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند، دوام هویت فرهنگی با چالش‌هایی مواجه می‌شود.
- ۴۱) هویت فرهنگی جهان اجتماعی بر اساس عقاید و ارزش‌های اجتماعی آن شکل می‌گیرد.
- ۴۲) گسترده‌تر
- ۴۳) رئیس‌جمهور وقت آمریکا در دفاع از این کودتا گفت که مردم الجزایر نیاز به دموکراسی کنترل‌شده دارند.
- ۴۴) منابع ثروت
- ۴۵) دینی - معنوی
- ۴۶) نتیجه تعارض فرهنگی است.
- ۴۷) تغییر یا تغییراتی در موقعیت اجتماعی از نسلی به نسل دیگر است. مثلاً هنگامی که فرزند یک راننده تاکسی، تحصیلات دانشگاهی کسب می‌کند و پزشک می‌شود از نسلی به نسل دیگر تحرک میان‌نسلی به وقوع پیوسته است.
- ۴۸) عبارت از تغییر یا تغییراتی در موقعیت اجتماعی فرد یا یک گروه در همان نسل است.
- ۴۹) در نظام سرمایه‌داری به دلیل اینکه افزایش ثروت از ارزش‌های اصلی آن است، تحرک اجتماعی صعودی فقط برای صاحبان ثروت ممکن است.
- ۵۰) تعارض فرهنگی درونی و بیرونی
- ۵۱) انفعالی
- ۵۲) خیر، موقعیت اجتماعی افراد صرفاً تابع مشاغل آنها نیست؛ بلکه به عوامل دیگری مانند: علم، ایمان، هنر، تقوا، احترام و ... نیز بستگی دارد.
- ۵۳) مدیر اداره هنگامی که از مدیریت عزل می‌شود و به صورت کارمند عادی به کار خود ادامه می‌دهد، تحرک اجتماعی نزولی دارد.
- ۵۴) کارمند یک اداره، هنگامی که مدیر بخشی از اداره می‌شود یا مدیر یک بخش، هنگامی که مدیر کل می‌شود، تحرک اجتماعی صعودی پیدا کرده است.
- ۵۵) خیر، امر به معروف و نهی از منکر، سطوح متفاوتی نیز دارد. در مواردی، همگانی و برعهده همه افراد جامعه است و در برخی موارد، وظیفه سازمان‌های رسمی و حکومتی است.
- ۵۶) هر جهان اجتماعی که روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد، در معرض آسیب‌های بیشتری قرار می‌گیرد؛ بازتولیدش با مشکل مواجه می‌شود و دوام و بقای آن تهدید می‌شود.
- ۵۷) به مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد، کنترل اجتماعی می‌گویند.
- ۵۸) مدرسه، گروه‌های هم‌بازی، مجالس علمی و مذهبی و رسانه‌های جمعی
- ۵۹) اجتماعی
- ۶۰) غریزی
- ۶۱) جهان اسلام با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد، جست‌وجو می‌کند و به این ترتیب، اسلام به‌عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر می‌گردد.
- ۶۲) انقلاب اسلامی ایران، حاصل یک سده مقاومت هویت اسلامی ایران در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب بود.
- ۶۳) خیر، بلکه بازگشت به خویش‌الهی و توحیدی بود.
- ۶۴) فطرت - خویش‌الهی
- ۶۵) در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود.

- ۶۶) خودباختگی فرهنگی
- ۶۷) جهان غرب
- ۶۸) عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام
- ۶۹) آشنایی با اسلام
- ۷۰) بیش از هفت هزار سال
- ۷۱) شیوه رسمی پاداش و مجازات، بیشتر توسط سازمان‌ها و مؤسسات اجتماعی مانند ادارات، پلیس، دادگاه و زندان صورت می‌گیرد.
- ۷۲) اقناع
- ۷۳) هر جهان اجتماعی، افرادی را که مطابق ارزش‌ها و قواعدش عمل کنند، تشویق می‌کند و به آنها پاداش می‌دهد.
- ۷۴) هر جهان اجتماعی می‌کوشد تا از طریق آموزش، عقاید و ارزش‌های خود را به گونه‌ای ترویج کند که افراد برای پذیرش آنها قانع شوند.
- ۷۵) تبلیغ و اقناع - تشویق و پاداش - تنبیه و مجازات
- ۷۶) به کنش‌هایی که برخلاف عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای جامعه هستند، کزروی اجتماعی می‌گویند.
- ۷۷) نظریات متفاوت دربارهٔ هویت، نشانهٔ این است که امکان خطا و اشتباه در هویت‌شناسی وجود دارد.
- ۷۸) بله، پیامبران الهی از دیرباز دربارهٔ ابعاد الهی و فطری هویت فردی و اجتماعی انسان و همچنین دربارهٔ غفلت و فراموشی انسان‌ها از خوبستن، سخن گفته‌اند.
- ۷۹) بله؛ انسان‌ها در شناخت ویژگی‌های هویتی خود و دیگران، دچار خطا و اشتباه می‌شوند.
- ۸۰) طبیعت - بدن آدمی
- ۸۱) عقاید - ارزش‌هایی
- ۸۲) جامعهٔ قبیله‌ای
- ۸۳) جهان اجتماعی - عقاید - ارزش‌های آن
- ۸۴) هویت هر جهان اجتماعی، بر اساس عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های کلان آن جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.
- ۸۵) قلمرو آرمانی
- ۸۶) جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند و عقل و وحی را به عنوان دو روش علمی، معتبر نمی‌دانند، نمی‌توانند از حق یا باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند.
- ۸۷) بخش‌هایی که از نظر علمی صحیح و مطابق مقررات انسان باشد، حق است.
- ۸۸) هر بخش از جهان اجتماعی که به لحاظ علمی قابل دفاع نباشد و بر اساس خرافات شکل گرفته باشد، باطل است.
- ۸۹) اگر مردمی مطابق آرمان‌های خود عمل کنند، فاصلهٔ میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعه را کاهش می‌دهند.
- ۹۰) واقعیت‌های هر جهان اجتماعی
- ۹۱) ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانب‌داری می‌کنند و رعایت آنها را لازم می‌دانند، اما در عمل ممکن است برخی از آنها را نادیده بگیرند، قلمرو آرمانی جهان اجتماعی را شکل می‌دهد.
- ۹۲) ارزش‌ها
- ۹۳) آرمان اجتماعی
- ۹۴) دنیوی - تجربی
- ۹۵) جهان متحد، رویکرد دنیوی و این جهانی دارد.
- ۹۶) در این دیدگاه جهان‌های اجتماعی مختلف، با رابطهٔ متقابلی که دارند از تجربیات یکدیگر استفاده می‌کنند. اما هیچ‌یک از آنها با حفظ هویت خود نمی‌تواند مسیر دیگری را ادامه دهد. جهان اجتماعی زنده سلام و فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند و مطابق با نیاز از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برد. در صورتی که لازم باشد، تغییرات در آنها به وجود می‌آورد و سپس از آنها استفاده می‌کند.
- ۹۷) بخش‌های مختلف جهان اجتماعی، فرصت‌ها و محدودیت‌هایی دارند. فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یکدیگر وابسته‌اند و هیچ‌کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند. به عبارت دقیق‌تر، فرصت‌ها و محدودیت‌ها، دو روی یک سکه‌اند.
- ۹۸) ما انسان‌ها در جهانی دیده می‌کشاییم که توسط گذشتگان ما پدید آمده است؛ جهانی که باورها، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهای آن شکل گرفته‌اند.
- ۹۹) بله، جهان اجتماعی را می‌توان همچون خانه‌ای در نظر گرفت که انسان می‌سازد؛ ولی این خانه پس از ساخته شدن، الزام‌ها و پیامدهایی برای انسان پدید می‌آورد که رفتار و زندگی او را متأثر می‌سازد.
- ۱۰۰) مهم‌ترین تفاوت خانه‌سازی انسان و حیوان در این است که انسان پس از ساختن خانه‌اش ناچار می‌شود متناسب با شرایط خانه، در خود و شیوهٔ زندگی‌اش تغییر ایجاد کند.
- ۱۰۱) خیر، هیچ‌یک از جوامع با حفظ هویت خود نمی‌تواند مسیر دیگری را ادامه دهد.
- ۱۰۲) مردم شناسان بر همین اساس از جهان‌های اجتماعی متفاوت همچون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند.
- ۱۰۳) زنده - سالم
- ۱۰۴) الف) فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند.
ب) مطابق با نیاز خود، از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برد.
ج) در صورتی که لازم باشد، تغییراتی در آنها به وجود می‌آورد و سپس از آنها استفاده می‌کند.
- ۱۰۵) این اندیشمندان معتقدند هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورند. فرهنگ‌ها و تمدن‌ها نیز بر اساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند. برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند.

- ۱۰۶) بعضی از جوامع در این مسیر واحد پیشرفته‌ترند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته، عقب‌مانده‌اند و جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب‌مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.
- ۱۰۷) عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند که همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را طی می‌کنند. این جامعه‌شناسان اعتقاد دارند همه جهان‌ها اجتماعی شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند.
- ۱۰۸) در این دیدگاه، همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند؛ بعضی از آنها در این مسیر واحد، پیشرفته‌ترند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته عقب‌مانده‌اند و جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب‌مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.
- ۱۰۹) توحید و یکتاپرستی و خلافت و کرامت انسان، از اعتقادات و ارزش‌های جهان اجتماعی اسلام است.
- ۱۱۰) شرک و بت‌پرستی و نگاه نژادی و قبیله‌ای، از اعتقادات و ارزش‌های بنیادی جهان اجتماعی شبه‌جزیره عربستان بود.
- ۱۱۱) تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی و عناصر محوری باشد، آن را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند.
- ۱۱۲) تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد، از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد.
- ۱۱۳) خیر؛ جامعه اسلامی نژادها، زبان‌ها و اموری که مبتنی بر تبعیض نژادی است را عناصر اصلی به‌شمار می‌آورد و با توجه به حدیث پیامبر اکرم (ص): هیچ عرب را بر عجم و هیچ عجم را بر عرب و هیچ سفید را بر سیاه و هیچ سیاه را بر سفید برتری نیست مگر به تقوا.
- ۱۱۴) انسان در قبال فرهنگی که از طریق تربیت به او منتقل می‌شود، صرفاً موجودی منفعل و پذیرنده نیست بلکه کنشگری فعال و تاثیرگذار است.
- ۱۱۵) تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و همچنین تنوع اراده و اختیار آنها، سبب پیدایش جهان‌های اجتماعی و مختلف می‌شود.
- ۱۱۶) زندگی اجتماعی انسان‌ها برخلاف زندگی سایر موجودات زنده، متنوع است و صورت‌های گوناگون دارد.
- ۱۱۷) جهان اجتماعی
- ۱۱۸) نظم و همکاری حیواناتی که به‌صورت جمعی زندگی می‌کنند، طی عصرهای متمدنی تغییری نمی‌کند؛ مثلاً زنبورعسل از هزاران سال قبل تاکنون با نظام واحدی زندگی می‌کند.
- ۱۱۹) نهاد اجتماعی
- ۱۲۰) خانواده، تعلیم و تربیت، سیاست و اقتصاد
- ۱۲۱) «نهاد اجتماعی» مجموعه‌ای از عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهایی است که برای رفع نیازهای معینی از افراد و جهان اجتماعی اختصاص پیدا می‌کند.
- ۱۲۲) بله؛ هنجارها و نمادها برحسب شرایط، در زمینه‌های مختلف قابل تغییرند.
- ۱۲۳) خیر، هیچ جامعه‌ای بی‌نیاز از هنجارها و نمادها نیست.
- ۱۲۴) عمیق‌ترین لایه جهان اجتماعی
- ۱۲۵) باور و اعتقاد انسان‌ها نسبت به اصل جهان، جایگاه انسان در آن و تفسیرشان از زندگی و مرگ خود، عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی به حساب می‌آیند.
- ۱۲۶) لایه‌های عمیق، تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند و کمتر در معرض تغییر قرار می‌گیرند، اما لایه‌های سطحی، هم تأثیرات محدودتری دارند و هم بیشتر در معرض تغییر هستند.
- ۱۲۷) به بخش‌هایی که تأثیر تعیین‌کننده بر جهان اجتماعی دارند، «لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی» می‌گویند.
- ۱۲۸) زیرا در کشورهای نفت‌خیز، بُعد عینی نفت به‌عنوان یک سرمایه وجود داشت؛ ولی بُعد ذهنی و معنایی آن مفقود بود.
- ۱۲۹) بُعد معنایی و ذهنی
- ۱۳۰) ۲ دسته - خرد و کلان
- ۱۳۱) زیرا تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و ذهنی دارند؛ از این رو هیچ‌یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند.
- ۱۳۲) دو دسته، پدیده‌های اعتباری کنش و پیامدهای آن - پدیده‌های تکوینی
- ۱۳۳) سنت‌ها و قوانین الهی با انسان‌های شاکر و ناسپاس و جوامع عادل و ظالم، یکسان عمل نمی‌کند و درهای آسمان را بر عدالت‌پیشگان می‌گشاید و ستم‌پیشگان را در قهر و انتقام الهی فرو می‌گذارد.
- ۱۳۴) وراثت
- ۱۳۵) انتقال فرهنگ خود از نسلی به نسل دیگر
- ۱۳۶) این آگاهی، آگاهی و فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.
- ۱۳۷) فردی
- ۱۳۸) یعنی با اراده و آگاهی انسان‌ها شکل می‌گیرد و با قرارداد انسان‌ها به وجود می‌آید.
- ۱۳۹) تکوینی - اعتباری
- ۱۴۰) یعنی بر اساس آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید و به همین دلیل با اراده اعضا تغییر نمی‌کند.
- ۱۴۱) انسان‌ها - قرارداد
- ۱۴۲) جهان اجتماعی
- ۱۴۳) جهان اجتماعی مانند یک موجود زنده، اعضای مختلفی دارد و این اعضا در ارتباط باهم از نوعی نظم برخوردارند.
- ۱۴۴) مجموعه پدیده‌های اجتماعی، «جهان اجتماعی» را شکل می‌دهند.
- ۱۴۵) پدیده‌های اجتماعی
- ۱۴۶) الف) نقش انسان‌ها در پیدایش؛ ب) معنادار بودن؛ ج) محسوس بودن.

- ۱۴۷) پدیده طبیعی - پدیده اجتماعی
- ۱۴۸) پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند و از آنجا که افراد انسانی با آگاهی، اراده و هدف عمل می‌کنند، پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند.
- ۱۴۹) همه پدیده‌های اجتماعی از آثار و پیامدهای کنش اجتماعی هستند.
- ۱۵۰) پدیده اجتماعی
- ۱۵۱) زیرا وقتی راننده‌های پشت چراغ قرمز می‌ایستند، مقرراتی را رعایت می‌کند که مورد قبول دیگران است. به همین دلیل کنش او، اجتماعی است.
- ۱۵۲) خیر، کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد. وقتی راننده‌های پشت چراغ قرمز می‌ایستند، مقرراتی را رعایت می‌کند که مورد قبول دیگران است. به همین دلیل کنش او اجتماعی است.
- ۱۵۳) تفکر - تخیل
- ۱۵۴) در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آنهاست.
- ۱۵۵) کنش اجتماعی، نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود. در کنش‌های اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی و اعمال آنهاست.
- ۱۵۶) ۲ دسته - فردی و اجتماعی / بیرونی و درونی
- ۱۵۷) با در نظر گرفتن دیگران، کنش فردی به یک کنش اجتماعی تبدیل می‌شود.
- ۱۵۸) زیرا ما در پوشیدن لباس، دیگران را در نظر می‌گیریم.
- ۱۵۹) حرکت ابرها، چرخش ماه به دور زمین، گردش خون در رگ، کشت و زرع کشاورز
- ۱۶۰) بله، زیرا تا آگاهی نباشد، کنشی صورت نمی‌گیرد.
- ۱۶۱) سه ویژگی / آگاهانه، ارادی، هدف‌دار و معنادار بودن
- ۱۶۲) الف) به اراده افراد انسانی بستگی ندارد. ب) کنش نیست، نتیجه طبیعی کنش است. ج) قطعی است.
- ۱۶۳) کنش
- ۱۶۴) جلب توجه، هشدار به خطر، ابراز احساسات (اعتراض، احترام و ...) و اعلام پیام (وجود اضطرار، مراسم عروسی و ...)
- ۱۶۵) پیامدهای ارادی خودشان کنش هستند و به کنشگر نیازمندند، اما پیامدهای غیرارادی نتیجه طبیعی کنش هستند. پیامدهای ارادی، احتمالی هستند و امکان انجام نشدن هم دارند، اما پیامدهای غیرارادی قطعی و اجتناب‌ناپذیرند.
- ۱۶۶) وقتی دانش آموزی در کلاس، دست خود را بالا می‌آورد، معنای کار او اجازه خواستن از معلم است. معلم نیز در صورتی می‌تواند به او پاسخ مناسب بدهد که معنای کنش او را دریابد.
- ۱۶۷) بله، زیرا فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود؛ اگرچه ممکن است همیشه به آن نرسد.
- ۱۶۸) کنش به اراده انسان وابسته است؛ یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، انجام نمی‌شود.
- ۱۶۹) پیاده‌روی کردن، شادی کردن، مسواک زدن و نماز خواندن
- ۱۷۰) در علوم انسانی به فعالیت‌هایی که انسان انجام می‌دهد، «کنش» گفته می‌شود.
- ۱۷۱) هر بخش از جهان اجتماعی که از نظر علمی قابل دفاع نباشد و بر اساس خرافات شکل گرفته باشد، باطل و بخش‌هایی که از نظر علمی صحیح و مطابق فطرت انسان باشد، حق است.
- ۱۷۲) فرصت‌ها: این سرمایه می‌تواند به انواع دارایی‌ها و ثروت‌ها مانند صنایع و کارخانجات تولیدی مختلف تبدیل شود. محدودیت‌ها: داشتن نفت می‌تواند اقتصادی وابسته ایجاد کند که رشد و افول آن به قیمت و درآمد نفتی وابسته شود.
- ۱۷۳) کشف نفت و سرمایه‌های حاصل از فروش نفت به خارجیان
- ۱۷۴) گزینه «ب»
- ۱۷۵) کنش اقتصادی
- ۱۷۶) مسئولیت متقابل امت و امام
- ۱۷۷) پولیتی - استبدادی
- ۱۷۸) با بازگشت به هویت اسلامی خود
- ۱۷۹) درهای آسمان و زمین را به روی انسان می‌گشاید و او را با خود و جهان هستی آشنا می‌گرداند. انسانی که به خودآگاهی می‌رسد، خویش و جهان را آیات و نشانه‌های خداوند می‌یابد و همواره انیس و همنشین خداوند خواهد بود.
- ۱۸۰) دو بار - الف) جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی، پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی و پذیرش برخی لایه‌های آن، بدون اینکه به جهان اسلام بپیوندد، دچار تحولات هویتی شد. ب) این جهان بار دیگر با عبور از عقاید و ارزش‌های مسیحیت قرون وسطی، به عقاید و ارزش‌های دنیوی و سکولار روی آورد و هویت جدیدی پیدا کرد.
- ۱۸۱) گزینه «ب»، وقتی عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی مانع آشنایی اعضای آن با انسان و جهان می‌گردد، از خود بیگانگی فطری (حقیقی) به وجود می‌آید.
- ۱۸۲) در صورتی که تعارض فرهنگی یا شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم پیدا کند و جهان اجتماعی نتواند رفتارهای اجتماعی را بر اساس فرهنگ خود سازمان دهد.
- ۱۸۳) گزینه «د»، تزلزل فرهنگی با بحران هویت همراه است، زیرا بحران هویت در جایی به وجود می‌آید که جامعه توان حفظ و دفاع از ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.
- ۱۸۴) علت بیرونی
- ۱۸۵)

ویژگی‌ها	انتسابی	اکتسابی	ثابت	متغیر	فردی	اجتماعی
متولد ماه مهر	+		+		+	
خجالتی		+		+	+	
عضو جمعیت هلال احمر		+		+		+

باطل	حق	آرمانی	واقعی	قلمرو
				مصادیق
	+	+	+	یتیم‌نوازی در ایران
+			+	گاوپرستی در هندوستان
+		+		تبعیض نژادی در آلمان
+			+	سرازیر کردن زباله‌ها در آب دریاها توسط برخی از کشورهای جهان

۱۸۷) خدمت به هم‌نوعان - ناروا بودن دزدی - رشوه و دروغ‌گویی

۱۸۸) آرمان - واقعیت

۱۸۹) جهان سکولار: جهان دنیوی دارای فرهنگ دنیوی است، به فرهنگ دنیوی «فرهنگ سکولار» نیز می‌گویند. عقاید و ارزش‌های آن مربوط به همین جهان است. در این فرهنگ جهان دیگر انکار می‌شود و یا در محدوده منافعی که برای خواسته‌های این جهانی بشر دارد، پذیرفته می‌شود. جهان دنیوی همه ظرفیت‌ها و استعداد‌های انسان را در خدمت دنیا به کار می‌گیرد و ظرفیت‌ها و خواسته‌های معنوی انسان‌ها را به فراموشی می‌سپارد. جهان معنوی: فرهنگ معنوی دارد این فرهنگ، هستی را فراتر از طبیعت می‌بیند. زندگی این جهان را در سایه حیات برتر، مقدس و متعالی می‌گرداند. انسان در این فرهنگ از محدوده مرزهای این جهان عبور کرده، چهره آسمانی و ملکوتی پیدا می‌کند. جهان اساطیری: فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.

۱۹۰) گزینه «پ»

۱۹۱) با انتقال فرهنگ خود از نسلی به نسل دیگر

۱۹۲) گزینه «پ»

۱۹۳) تکوینی - اعتباری - اراده

۱۹۴) هدف - مقصود - وسیله

۱۹۵) بوق زدن: این کنش می‌تواند معانی متعددی داشته باشد، از جمله: هشدار دادن به عابر پیاده - سلام کردن به دوستان - اعتراض به راننده‌ای که حق تقدم را رعایت نکرده است.

۱۹۶) آگاهی - معانی

۱۹۷)

الف) درست

ب)

نادرست، در دیدگاه عرضی، برخی از فرهنگ‌ها و تمدن‌ها زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند.

۱۹۸)

الف)

قدرت اجتماعی، هنگامی پیدا می‌شود که انسان برای رسیدن به اهداف خود بتواند بر اراده دیگران تأثیر بگذارد و کار ارادی دیگران را به خدمت بگیرد.

ب)

قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد، اقتدار نامیده می‌شود.

پ)

به این معناست که قدرت بر اساس یک نظام عقیدتی و ارزشی خاص اعمال شود.

ت)

نظام سیاسی است که ادعا می‌کند با خواست و اراده اکثریت مردم سازمان می‌یابد و هیچ حقیقت و فضیلت فطری و جهان‌شمولی را به رسمیت نمی‌شناسد. این نظام، حکومتی دنیوی و

این جهانی است و با فرهنگ جهان غرب که رویکردی دنیوی به عالم هستی دارد، سازگار است.

۱۹۹)

الف) درست

ب)

نادرست - کاهش جمعیت، شاخص و نشانه جهان اجتماعی متجدد است.

۲۰۰)

الف) درست

ب)

نادرست، جهان اسلام در جنگ‌های صلیبی به دفع مهاجمان پرداخت و درحمله مغول، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد.